

Uchwała nr 48/2024

VIII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 14 sierpnia 2024 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki przez Miasto Kielce

VIII Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Ewa Midura

Członkowie: Zbigniew Rękas

Agnieszka Zarębska

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2024 r. wniosku Prezydenta Miasta Kielce o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 14.368.790,76 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Miasto Kielce pożyczki w kwocie 14.368.790,76 zł zaciąganej w celu obniżenia łącznego kosztu obsługi długu w całym okresie jej spłaty.

Uzasadnienie

W dniu 1 sierpnia 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Prezydenta Miasta Kielce z dnia 26 lipca 2024 r. znak: BK-I.3251.1.2.2024 dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Miasto Kielce pożyczki zaciąganej na cel określony w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych w kwocie 14.368.790,76 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Miasta Kielce:

1. Uchwała Nr LXXXVIII/1695/2023 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Kielce na 2024 rok ze zmianami, w tym w szczególności ze zmianami wynikającymi z uchwały Nr IV/69/2024 z dnia 25 lipca 2024 r.

W powyższej uchwale określone zostały między innymi:

- planowane na 2024 rok przychody m.in.: z tytułu pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych papierów wartościowych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 14.368.791 zł (§ 907) oraz przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 52.800.000 zł (§ 931) z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 13.563.157 zł i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 39.236.843 zł,
- planowane na 2024 rok rozchody w łącznej kwocie 53.605.634 zł, w tym klasyfikowane w § 965 "Wcześniejsza spłata istniejącego długu jst" w kwocie 14.368.791 zł,

- limit zobowiązań zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji komunalnych w kwocie 53.605.634 zł.

Zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii uwzględnione zostało zatem w planowanych na 2024 r. przychodach budżetowych oraz w ustalonych na 2024 rok limitach.

Skład Orzekający nadmienia, że w dniu 23 lipca 2024 r. wydał pozytywną opinię z uwagami zawartymi w uzasadnieniu o możliwości wykupu przez Miasto Kielce obligacji komunalnych w kwocie 52.800.000 zł.

2. Uchwała Nr IV/68/2024 z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Kielce na lata 2024-2045

Przedmiotowa pożyczka w kwocie 14.368.790,76 zł uwzględniona została w przychodach i rozchodach planowanych do realizacji w ww. uchwale. Przychody z tytułu pożyczki zaplanowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej odpowiadają kwocie przychodów zaplanowanych w budżecie Miasta Kielce. Skład Orzekający stwierdza ponadto, że kwota rozchodów roku 2024, które sfinansowane zostaną środkami pochodzącymi z opiniowanej pożyczki została ujęta w WPF w pozycji 5.1.1.3 „Kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy”. Pożyczka ta nie spowoduje bowiem zwiększenia kwoty zadłużenia Miasta Kielce, wpłynie natomiast na obniżenie łącznych kosztów obsługi długu w całym okresie jego spłaty. Z zestawienia załączonego do wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty przez Miasto Kielce pożyczki wynika, że szacowane oszczędności z tytułu zaciągnięcia opiniowanej pożyczki z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym na który uchwalono budżet wyniosą łącznie 1.010.458,59 zł. Zatem w ocenie Składu Orzekającego przedmiotowa pożyczka spełnia cechy zobowiązania, o którym mowa w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 243 ust. 5 tej ustawy.

Na koniec 2024 r. planowana kwota długu Miasta Kielce wyniesie 1.204.461.894 zł, a wskaźnik prognozowanej łącznej kwoty długu w stosunku do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczonych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wyniesie 81,00%. W uchwale Nr IV/68/2024 zakłada się więc, że w zakresie kwoty długu spełniona zostanie dyspozycja wynikająca z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz.1964).

Aktualnie obowiązująca Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Kielce potwierdza, że w planowanym okresie spłaty długu tj. w latach 2024 – 2045 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę opiniowanego zobowiązania w latach 2025-2044) spełniają wymogi określone w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączenia, o którym mowa w art. 243 ust. 3b pkt 1 tej ustawy.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2024 r. wynika, że Miasto Kielce nie posiada zobowiązań finansowych z

tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, nie zostały one również zaplanowane w uchwale Nr IV/68/2024 z dnia 25 lipca 2024 r. Kwota długu jednostki na dzień 30 czerwca 2024 r. wyniosła 1.192.818.569,32 zł i dotyczyła zobowiązań z tytułu:

- a) wcześniej wyemitowanych obligacji komunalnych, kredytów i pożyczek długoterminowych w łącznej kwocie 1.190.898.736,84 zł,
- b) kredytu krótkoterminowego w rachunku budżetu w kwocie 1.797.189,51 zł przeznaczonego na finansowanie przejściowego deficytu budżetu (przy limicie zobowiązań ten deficyt określonym w ww. uchwale budżetowej w wysokości 60.000.000 zł)
- c) zobowiązań wymagalnych w kwocie 122.642,97 zł, przy czym zobowiązania wymagalne dotyczyły wadium i kaucji zgromadzonych na rachunku sum depozytowych.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno zaciągnięcie przez Miasto Kielce pożyczki w kwocie 14.368.790,76 zł jak i spłata tej pożyczki odpowiada wymogom prawnym związanym z zaciąganiem tego rodzaju zobowiązania celem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez j.s.t. pożyczek długoterminowych określone zostały w art. 89 ust. 1 pkt 3, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ust. 1, ust. 3b pkt 1 oraz ust. 5 ustawy o finansach publicznych, art. 7 ww. ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw.

Reasumując: wobec spełnienia przez Miasto Kielce wszystkich wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2044) Skład Orzekający zastrzega, że:

- w okresie obejmującym spłatę opiniowanej pożyczki nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Miasta Kielce, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające opiniowane zobowiązanie) określone w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Kielce stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych i parametrów podlegających zmianom. W związku z tym Skład Orzekający podkreśla konieczność stałego monitorowania przez jednostkę prawidłowej realizacji dochodów i wydatków budżetowych w celu zachowania relacji wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz art. 9 ust. 2 w.w. ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw. Niezachowanie powyższej relacji może bowiem skutkować ewentualną koniecznością podjęcia przez jednostkę działań naprawczych wynikających z ustawy o finansach publicznych,

- ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii w odniesieniu do bieżącego roku budżetowego. Oceny tej dokonano również w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652). Wobec dynamicznie zachodzących w ostatnich latach - zarówno w Polsce, jak i na świecie - zjawisk makroekonomicznych nie można wykluczyć tego, że nastąpi taka zmiana sytuacji finansowej Miasta Kielce, która w konsekwencji zagrazi realizacji zadań publicznych, jak również terminowej realizacji spłaty zaciąganego zobowiązania. W ocenie Składu Orzekającego nie ma możliwości dokonania w sposób pewny długookresowej oceny prowadzącej do wniosku, że zaciągnięcie przedmiotowego długoterminowego zobowiązania nie będzie zagrażać realizacji zadań publicznych przez Miasto Kielce w latach następnych,

- nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Prezydentowi Miasta Kielce przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Ewa Midura